

Utdrag frå førre framlegg til lokal forskrift for inntak og formidling for vidaregåande opplæring i Vestland fylkeskommune: (PS-sak 68/2020)

§ 7 Inntak til vg1 idrettsfag -ordningar for toppidrettsutøvarar og potensielle toppidrettsutøvarar.

I høyringssaka gjorde ein greie for tilboda for toppidrettsutøvarar og potensielle toppidrettsutøvarar i dei to tidlegare fylkeskommunane.

Det har kome tre innspel til høyringa frå Norges padlerforbund, Vestland Idrettskrets, og Olympiatoppen Vest. Høyringsuttalane frå idrettskrinsen og Olympiatoppen syner til resultatane av ordningane og viktigheita av å vidareføre gjeldande tilbod i Vestland fylkeskommune.

Innhaldet i tilboda i dei to tidlegare fylka var ulikt. I tidelegare Hordaland var nemninga tilbod til toppidrettsutøvarar, medan det i tidlegare Sogn og Fjordane var tilbod til potensielle toppidrettsutøvarar. Toppidrettstilboda ved Tertnes og Voss vidaregåande skular er kjent for dei fleste med interesse for idrett.

I tillegg har det vore stor forskjell i utveljings- og inntaksprosessane. I Hordaland har inntaksprosessen til toppidrettstilboda vore i tett samarbeid med Olympiatoppen Vest. Søkarar som vart godkjente av Olympiatoppen Vest har fått reservert plass i inntaket. Inntaket til toppidrettstilbodet har vore for eitt år om gangen.

I Sogn og Fjordane er det Sogn og Fjordane idrettskrins som har vurdert dei idrettsfaglege prestasjonane, i samråd med aktuell særkrins/region. Idrettskrinsen si vurdering har gitt grunnlag for deltaking i det særskilte idrettstilbodet, men berre dersom søkeren konkurrerte seg inn i inntaket på ordinært vis. Ingen fekk reserverte plassar.

Det var endringa i § 6 i forskrift til opplæringslova som trådte i kraft september 2013, at høve til å gje reserverte plassar vart stramma inn. Før endringa fekk også søkarar i Sogn og Fjordane reserverte plassar, dersom idrettskrinsen fann dei idrettsfaglege kvalifiserte.

Når Vestland fylkeskommune no skal vedta lokal inntaks- og formidlingsforskrift er det vanskeleg å tilrå ordningar som er i strid med sentral forskrift. For tilbod til idrettsutøvarar, både potensielle og definerte toppidrettsutøvarar må rammene i den sentrale forskrifta vere grunnlag for lokal forskrift. I sentral forskrift § 6-11 Særlege reglar om inntak til einskilde utdanningsprogram mv første ledd, står:

For inntak til utdanningsprogram for musikk, dans, drama og utdanningsprogram for idrettsfag i Vg1 kan fylkeskommunen fastsetje særlege reglar i den lokale forskrifta om inntak. Fylkeskommunane kan fastsetje at inntil 50 prosent av plassane i desse utdanningsprogramma kan tildelast på grunnlag av dokumentasjon av ferdigheit eller eventuell inntaksprøve, i tillegg til poeng rekna ut på grunnlag av karakterar.

Paragrafen er uttømmende på kva utdanningsprogram det er høve til å tildele plassar på grunnlag av ferdigheitsprøve i, og til kva nivå. Toppidrettstilbodet ved Tertnes vgs slik inntaket praktiserast no er i strid med sentral forskrift på to punkt:

- Det er ikkje høve til tildele poeng på grunnlag av dokumentasjon av ferdigheit eller eventuell inntaksprøve til vg1 studiespesialisering.
- Det er ikkje høve til å reservere plass for søkarar, anna enn det som går fram av paragrafane i sentral forskrift som omhandlar søkarar med fortrinnsrett eller

søkarar som av andre grunnar har behov for individuell handsaming (§ 6-15 og utover)

Toppidrettstilbodet ved Voss gymnas er knytt til utdanningsprogrammet idrettsfag, kan vere i strid med kulepunkt to. Ut frå § 6-11 må minimum halvparten av søkarane til vg1 idrettsfag få konkurrere på karakterane sine. Ved Voss gymnas er det 0,5 klasse ordinær idrettsfag og 0,5 klasse toppidrettsfag. Fylkesrådmannen vurderer at det samla tilbodet skulen har på idrettsfag gjer at inntil halvparten då bli tatt inn på idrettsfaglege prestasjonar, og med det innafor rammene i sentral forskrift

Det er mogeleg å knyte tilbodet som no er ved Tertnes vgs til utdanningsprogrammet idrettsfag i staden for studiespesialisering, men reserverte plassar er det ikkje heimel for. Idrettsfag er ikkje tilbod ved Tertnes vgs i dagens tilbodsstruktur.

Eit ev. vedtak om rett til vg2 og vg3 ved same skule, i alle studieførebuande utdanningsprogram, vil ikkje bli ramma av avgrensinga i den sentrale forskrifta, då det ikkje vil vere toppidretten som er grunnlaget for oppflytting til neste nivå, men generell rett for alle elevane i studieførebuande utdanningsprogram .

Fylkesrådmannen sine vurderingar

Konsekvensane av rammene i sentral forskrift vil vere at ein må tenke nytt og kanskje annleis omkring toppidrettstilbodet. Fylkesrådmannen meiner det er grunn til å drøfte om satsinga på toppidrett skal eller kan organiserast på anna måte enn gjennom så sterk medverknad frå Olympiatoppen Vest som i dag. Toppidrettstilbodet er svært kostbart, er for få elevar og samarbeidet gjev i liten grad ringverknader til andre idrettstilbod i fylkeskommunen. Mange av dei vidaregåande skulane gjev gode tilbod innanfor rammene av programfaget toppidrett. Tilboda for potensielle toppidrettsutøvarar i nordfylket er i tråd med gjeldande forskrift og er mindre kostnadskrevjande. Det er budsjettert med 8,5 mill. kr årleg til toppidrettstilbod i regi av Olympiatoppen- Vest og 0,750 mill. kr til spissa idrettstilbod til potensielle toppidrettsutøvarar.

Fylkesrådmannen si vurdering er at vi må drøfte den samla satsinga på tilbod til elevar som ønsker å kombinere vidaregåande opplæring med satsing på idretten sin, og gje likeverdige tilbod i sør- og nordfylket.

Både Olympiatoppen Vest og Vestland idrettskrets ønsker ein dialog med fylkeskommunen om toppidrettssatsinga. Fylkesrådmannen meiner det er viktig å først få på plass dei ytre rammene, det som skal forskriftsfestast, slik at handlingsrommet i ein dialog er avklara.

Fylkesrådmannen si tilråding

Fylkesrådmannen tilrår at ein no gjer nødvendig vedtak knytt til inntak til vg1 idrettsfag. Handlingsrommet til fylkeskommunane er å fastsette kven som har mynde til fastsette skala for tilleggspoeng. Framlegg til ordlyd:

1. Inntil 50 % av søkjarane som har vg1 idrettsfag som sitt første ønskje, kan takast inn på grunnlag av dokumenterte ferdigheiter (idrettslege kriterier) i tillegg til karakterpoeng/ konkurransepoeng (poengsum).
2. Skala for tilleggspoeng, på bakgrunn av dokumentasjon frå særkrins/klubb, blir fastsett av fylkesrådmannen.
3. Søkjarar som ønskjer tilleggspoeng, må sende inn dokumentasjon frå særkrins/klubb som stadfestar dei idrettslege prestasjonane. Dokumentasjon skal sendast skulen dei har som sitt første ønskje.

Framlegget til vedtak er i tråd med ordlyden i dei to tidlegare fylkeskommunane sine lokale inntaks- og formidlingsforskrifter.

Søkarane til skuleåret 2020/21 har søkt på grunnlag av eksisterande tilbod og ordningar, det vil vere urimeleg å endre føresetnadane for kommande skuleår.

Som oppfølging av dette vedtaket vil fylkesrådmannen invitere til dialog og vidare prosess med aktuelle partar. Dette arbeidet må vere klart slik at det blir del av sak om opplæringstilbodet for skuleåret 2021/22.